

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

*Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною*

**АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІТЕРАТУРА В КУЛЬТУРНОМУ
ПРОСТОРІ УКРАЇНИ**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань **03 – гуманітарні науки**

спеціальність **035 Філологія**

освітня програма **Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова**

Німецька мова та література і переклад та англійська мова;

**Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад
(іспанська та англійська мови);**

Переклад (арабська та англійська мови);

Переклад (китайська та англійська мови).

спеціалізація

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська;

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька;

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька;

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська;

035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська;

035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська.

вид дисципліни **за вибором**

факультет **іноземних мов**

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземних мов
“26” червня 2025 року, протокол № 21

Завідувач кафедри  Ірина МОРОЗОВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
“30” червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії
факультету іноземних мов  Анна КОТОВА

2025 / 2026 навчальний рік

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» 2025 р.

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: вміння самостійно навчатися і критично мислити.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і включають виконання рефератів, есе або мультимодальних презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять).

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Англо-американська література в культурному просторі України».

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни складає для денної та заочної форми освіти 3 кредити, тобто 90 годин.

Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 58 годин.

для заочної форми навчання складає 80 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
Тематичний блок 1			
Література Великої Британії в культурному просторі України			
1	Тема 1.1. Поняття про історію літератури як про систему жанрових взаємодій та її завдання. Тенденції розповсюдження англійської та американської літератури в культурному просторі України. Література давньоанглійського періоду (500-1100): стародавня англійська поезія та проза; формування епосу; англосаксонський епос «Беовульф».	4	6
2	Тема 1.2. Література британського середньовіччя та відродження (1100-1603). Середньовічна англійська поезія та проза. Середньовічний лицарський роман: Англійська сонетна творчість. В. Шекспіра і розквіт британської драми. Англійська поезія 17 століття: огляд (поети-метафізики та поети-роялісти). Якобінська драма. Дж.	4	6

	Мільтон. Провідні прийоми українських перекладів текстів англійського середньовіччя і відродження.		
3	Тема 1.3. Література періоду реставрації, неокласицизм, вік Джонсона (1660-1784). Драматургія періоду Реставрації. Розвиток роману Просвіщення: Д. Дефо, Дж.Свіфт, Г. Філдинг. Провідні прийоми українських перекладів текстів 17 ст.	5	7
4	Тема 1.4. Література романтизму (1784-1832). Англійський сентименталізм. Романтична поезія і проза: Творчість Дж. Байрона, Дж. Остін та Скота. Рання Вікторіанська література (1832-1870). Творчість Ч. Діккенса, У.М. Теккерея, Ш. Бронте. Провідні прийоми українських перекладів англомовної поезії.	5	7
	Тема 1.5. Пізня Вікторіанська література (1870-1901). Поезія, проза, драми: О. Уайльд, Дж.Б. Шоу. Література першої половини 20-го сторіччя (1901-1939). Модернізм в поезії та прозі. Провідні прийоми українських перекладів текстів Вікторіанської літератури.	5	7
5	Тема 1.6. Напрямки розвитку літератури після 2-ої Світової Війни. Англійська п'єса. Новий реалізм. Постмодернізм. Нові жанри. Британська поезія та проза кінця 20-го сторіччя – основні напрямки розвитку. Провідні прийоми українських перекладів текстів сучасної англійської літератури.	5	7
Тематичний блок 2 Переклад у XX-XXI сторіччях: як історія перекладу формує його теорію			
1	Тема 2.1. Зародження американської літератури. Проза Дж. Сміта, поезія Е.Бредстріт. Література колоніального періоду Витоки демократії та письменники революційного періоду. Творчість В. Ірвінга.	4	6
2	Тема 2.2. Американський романтизм і ренесанс (1828 – 1865). Ф. Купер, Готорн, Мелвіл. Поезія Лонгфело. Література молоді вільної нації. Трансценденталізм. Філософія трансценденталізму і її роль в розвитку американської самосвідомості. Романтизм. А.По. Е. Дікінсон. Провідні прийоми українських перекладів текстів американських романтиків та досягнення адекватності в українських перекладах назв американських та амеріндіанських реалій.	4	6
3	Тема 2.3. Реалізм і натуралізм в американській літературі (1865 – 1914). Вплив громадської війни на літературний процес в Америці. М.Твен, Дж.Лондон, Т.Драйзер.	4	6
84	Тема 2.4. Американська література XX століття. Література Першої та Другої світових війн та Великої депресії Реалізм. Втрачене покоління. Е. Гемінгвей. Модернізм. Фітцджеральд, Фолкнер. Біт-покоління.	4	6

	Попкультура епохи джазу.		
	Тема 2.5. Американська література на межі тисячоліть. Тенденції розвитку американської літератури після Другої світової війни. Література XXI століття. Американоіндіанська література. Гарлемське відродження. Жанри сучасної літератури Америки: драматургія, поезія, наукова фантастика. Автори – нобелівські лауреати у галузі літератури. Провідні прийоми українських перекладів текстів сучасної американської літератури.	4	6
	Укладання мультимедійної презентації літературно-перекладацького спрямування за темою вільного вибору здобувача із тематики курсу.	10	10
	Разом	58	80

Завдання для самостійної роботи

*Здобувач самостійно обирає тему презентації відповідно тематики курсу.

№ з/п	Зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
	Тематичний блок 1 Література Великої Британії в культурному просторі України		
1	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.1 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	4	6
2	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.2 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	4	6
3	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.3 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	5	7
4	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.4 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	5	7
5	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.5 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів.	5	7
6	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 1.6 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць необхідних для розуміння творів. Підготовка до виконання проміжного письмового контролю за розділом 1, темами 1-6 (на платформі Moodle)	5	7
	Тематичний блок 2 Література США в культурному просторі України		
7	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.1 та їхній аналіз;	4	6

	укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.		
8	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.2 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6
9	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.3 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6
10	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.4 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів.	4	6
11	Робота з конспектом, ознайомлення з ключовими художніми творами та їх українськими перекладами за Темою 2.5 та їхній аналіз; укладання глосарія лексичних одиниць, необхідних для розуміння творів. Підготовка до виконання проміжного письмового контролю за розділом 1, темами 1-6 (на платформі <i>Moodle</i>)	4	6
12	Підготовка презентації відповідно до тематики курсу і подання на платформу Мудл; підготовка до озвучування в аудиторії.	10	10
	Разом:	58	80

Критерії оцінювання самостійної роботи

за темою, вільно обраною здобувачем із тематики курсу:
мультимедійна презентація, озвучувана в аудиторії

*Мультимедійна презентація (обсяг – мінімум 10 слайдів, поданих на платформу Moodle; усно – до 10 хвилин озвучування на занятті).

Максимально 20 балів:

Аспект оцінювання мультимедійної презентації	Кількість балів
Адекватність обсягів графічного/мультимедійного та усного складників	2
Структура презентації (вступ, основна частина, висновки, література)	2
Повнота розкриття теми: аналіз і критичне узагальнення, наукових підходів на базі наукової літератури, у т.ч. новітньої	6
Оформлення презентації	4
Усна подача презентації	5
Академічна доброчесність і відсутність запозичень	1
Загалом	20

Рекомендована література

Основна література

1. Shevchenko I.S. English Literature for Interpreters. Шевченко І.С. Англійська література для перекладачів (англійською мовою) Х.: ХНУ, 2010. 257 с.
2. Shevchenko I.S. American Literature for Interpreters. Шевченко І.С. Американська література для перекладачів (англійською мовою) Х.: ХНУ, 2014. 124 с.
3. Highlights of American Literature: based upon a core manuscript. C. Bode & C. Dean (Eds.). Washington : U.S. Department of State, 2005. 288 p.
4. High, Peter B. An Outline of American Literature. Longman, 2008. 256 p.

5. The American Tradition in Literature/ ed. G. Perkins, B. Perkins. 8th ed., shortered. Boston; NewYork; St.Louis; SanFranciscoetc.: McGraw-Hill, 1994. XXXI, 2115 p.
6. The Norton anthology of American literature.Vol.A-E. N. Baym (Ed.), 6th ed. NewYork; London :Norton, 2003. 4053 p.
7. An Outline of English Literature. P. Rogers (Ed.). Oxford, NY: Oxford University Press, 1998. 301 p.
8. The Wordsworth Companion to English Literature. I. Ousby (Ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 1036 p.

Допоміжна література

1. Adventures in American literature. J.Early, R. Freier, Robert, E.Ellison, et al. (Eds.). New York; Chicago; San Francisco: Harcourt Brace Jovanovich, 1973. XVII, 884 p.
2. Sanders A. The Short Oxford History of English Literature. Clarendon Press. Oxford. 1996.
3. Fiction: an introduction to the short story. J.B. Gordon, K. Kuehner (Eds.). Lincoln Wood : NTC Publishing Group, 1999. X, 774 p.
4. The American short story. Lincoln wood: National Textbook Company, 2000. 300 p.
5. The Best American Short Stories of the Century. J. Updike, K. Kenison (Eds.). Boston; New York : Mifflin, 1999. XXIV, 776 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. English Literature / The Hutchinson Multimedia Encyclopaedia, 1998.
2. English Literature / Microsoft Bookshelf Reference Library, 1998.
3. The Internet Public Library. Electronic Resource URL: <http://ipl.sils.umich.edu/>
4. <http://www.top20americanliterature.com/>
5. http://listoflists.com/Top/Arts/Literature/World_Literature/American_Literature/
6. <https://www.coursera.org/learn/modern-american-poetry>
7. <https://www.coursera.org/learn/modpo>